UUTISET

PÄIVÄN PUNKTI

Nelosolut

Suomessa vahva olut on hävinnyt kilpailun miedommalle keskioluelle. Tänä päivänä suuri osa juodusta oluesta on nimenomaan keppanaa, jota voi ostaa miltei jokaisesta kaupasta ja kioskista.

Maailmalla oluen ystävät haluavat yleensä juoda mietoa olutta. Itse asiassa suurissa olutmaissa oluet ovat alkoholipitoisuudeltaan vieläkin miedompia kuin suomalainen keskiolut. Monissa maissa on myös myyntiin ja jakeluun liittyviä rajoituksia. Ruotsissa keskiolutta ei saa kaupoista lainkaan vaan kaupoissa myytävä olut on kakkosolutta.

Kaupat ja panimoliitto etsivät koko ajan mahdollisuuksia lisätä alkoholijuomien myyntiä. Viime viikolla julkistettiin PTT:n tekemä selvitys, jonka mukaan nelosoluen myynti kaupoissa lisäisi myyntiä kaupoissa niin paljon, että maaseudun pikkukaupatkin hyötyisivät siitä.

En epäile ollenkaan tulosta. Jos meillä vapautettaisiin koskenkorvan myynti kioskeihin, kioskien myynti lisääntyisi. Kokonaan toinen asia on, olisiko tässä mitään järkeä.

Nelosoluen vapauttaminen kauppoihin ja kioskeihin lisäisi sen kulutusta ja sitä tietä alkoholihaittoja. Terveyshaitat kasvaisivat, rattijuopumukset lisääntyisivät ja muut viinan kirot olisivat entistä vakavampia. Kun nelosoluen hinta putoaisi, sitä tietenkin juotaisiin enemmän.

Muistissa on raittiuspääministeri Matti Vanhasen hallituksen onneton päätös pudottaa väkevien juomien hintoja. Viron pelko oli tyhmyyden alku, kun tuontirajoitusten poistuttua meilläkin alettiin myydä viinaa alehintaan. Alkoholihaitat räjähtivät käsiin.

Olisi ollut paljon parempi pitää viina kalliina ja soveltaa vanhoja tuontirajoituksia EU:n uhasta huolimatta. Tuontipaine olisi vähitellen hellittänyt, kun Viro olisi ehtinyt nostaa viinan hintaa ylöspäin.

Nelosolutta ei pidä vapauttaa. Yksikään maaseudun kauppa ei pelastu sillä, että siellä ruvetaan myymään nelosta.

Alkoholipolitiikka kokonaisuutena kaipaa kyllä aktiivisuutta. Suomalaiset ovat jo oppimassa ryyppäämään hillitymmin kuin ennen. Sitä kehitystä pitäisi vahvistaa eikä heikentää.

LAURI KONTRO
on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.
lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

EU:lle sorvattiin seitsemän vuoden säästöbudjetti

Aluepolitiikkaa karsitaan, tutkimusrahaa lisätään. Suomen maatalouden EU-potti supistuu 15–40 miljoonalla vuodessa.

BRYSSEL (MT)
EU-maiden päämiehet pääsivät perjantaina sopuun unionin seuraavien seitsemän vuoden budjetista.

Vuorokauden mittaisen maratonkokouksen voittajaksi selviytyivät niin sanotut nettomaksajamaat, jotka halusivat leikata EU:n rahoja.

EU:n 7 vuoden budjetti on loppusummaltaan 960 miljardia euroa, eli noin 35 miljardia euroa nykyistä seitsenvuotiskautta pienempi.

Kyseessä on ensimmäinen kerta kun EU-budjettia leikataan.

”Tiukkoina talousaikoina myös EU:n menoja pitää suitsia”, pääministeri **Jyrki Kataisen** (kok.) muistutti kokouksen päätteeksi Brysselissä.

Britannia ja Ranska ottivat yhteen

Kokousta venytti varsinkin Ranskan ja Britannian kesken käyty nokittelu budjetin kokonaistasosta.

Kiista ratkesi siihen, että britit saivat hilattua alaspäin niin sanottuja maksumäärärahoja, kun taas Ranska sai puolustettua maatalous- ja aluebudjetin sitoumusmäärärahoja.

Sitoumukset ja toteutuneet maksut päätyvät eri lukuun, koska EU-maat eivät yleensä pysty käyttämään kaikkia tukia, joihin niillä periaatteessa olisi oikeus.

Maksujen ja sitoumusten välisen kuilun kasvu voi kuitenkin johtaa tulevina vuosina tilanteeseen, jossa EU ei pysty maksamaan kaikkia laskujaan.

Sitä on pidetty ongelmana varsinkin Euroopan parlamentissa, jonka siunauksen rahoituskehykset vielä vaativat.

”EU:n perussopimus kieltää yksiselitteisesti alijäämäisten budjettien tekemisen. En voi, enkä aio panna nimeäni sellaiseen paperiin”, Parlamentin puhemies **Martin Schulz** varoitti torstai-iltana.

Henkilöstö vähenee

Suurimmat säästöt kohdistuvat EU:n maatalousbudjettiin, jota leikataan reilut 11 prosenttia. Aluepolitiikan varoihin tulee runsaan 8 prosentin pudotus.

Tutkimukseen ja kilpailukykyyn tarkoitettuihin varoihin tulee sen sijaan kasvua yli 30 prosenttia.

”Olen erityisen iloinen kilpailukykyyn tehdyistä lisäpanostuksista. Tämä on ensimmäinen kerta, kun Suomi saa enemmän rahaa tutkimusohjelmiin, kuin aluepolitiikkaan”, Katainen painottaa.

Tutkimusrahoja ei kuitenkaan ole korvamerkitty millekään maalle, vaan niitä jaetaan Euroopan laajuisesti parhaille projekteille.

”Yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja yritysten pitää nyt ymmärtää hakea tutkimusrahoitusta ahkerasti. Hakematta rahaa ei tule”, pääministeri patistelee.

Unionin hallintomenot kasvavat hieman, mutta ilman kuritusta EU-virkamiehet eivät selviä. Henkilöstöä vähennetään 5 prosenttia, jäljelle jäävien työaikaa pidennetään ja palkankorotukset jäädytetään kahdeksi vuodeksi. EU.lle maksettavaa 6 prosentin veroa jatketaan.

Aluetukiin 50 miljoonan pudotus

Suomen maatalous selvisi neuvotteluista vähemmin vaurioin kuin monen muun maan.

Maaseudun kehittämisvarat, joista maksetaan esimerkiksi lfa- ja ympäristötuet pysyvät nykyisellä tasollaan. Suoriin tukiin, eli tilatukeen tulee pieni pudotus.

Hallituksen arvion mukaan pudotus on noin 15–20 miljoona vuodessa, MTK:n laskelmien mukaan vuotuinen menetys on lähempänä 40 miljoonaa. Ero, johtuu siitä, miten inflaatio otetaan laskelmissa huomioon. Euroissa mitattuna maatalouden EU-potti on edelleen reilut 800 miljoonaa euroa vuodessa.

Aluetukiin tulee isommat pudotukset. Itä- ja Pohjois-Suomen erityistuki laskee 35 eurosta asukasta kohti 30 euroon.

Kaikkiaan Suomen saamat rakennetuet putoavat noin 50 miljoonalla eurolla vuodessa. Jos mukaan lasketaan kansallinen rahoitusosuus, menetys voi olla jopa 100 miljoonaa vuodessa.

”Rakennepolitiikassa painopiste siirtyi vähemmän kehittyville alueille. EU:ssa on paljon Suomea köyhempiä alueita”, Katainen selittää.

Nettomaksu kasvaa

Suomen nettomaksuosuus nousee nykyiseen kauden keskiarvoon verrattuna noin 200 miljoonalla eurolla vuodessa. Jos sen sijaan verrataan vain viimeisimpiin kolmeen vuoteen, nettomaksu pysyy ennallaan.

Jatkossa nettomaksu on 0,31 prosenttia Suomen bruttokansantulosta, eli nykyisellä bkt:n tasolla noin 600 miljoonaa euroa vuodessa.

”Nettomaksun kasvu taittuu. Se on nyt samalla tasolla kuin esimerkiksi Tanskalla ja Itävallalla. Saksa, Hollanti ja Ruotsi maksavat jatkossakin enemmän”, pääministeri Katainen muistuttaa.

NIKLAS HOLMBERG

EU:n budjetti vuoden 2011 hinnoin, poislukien budjetin ulkopuoliset erät

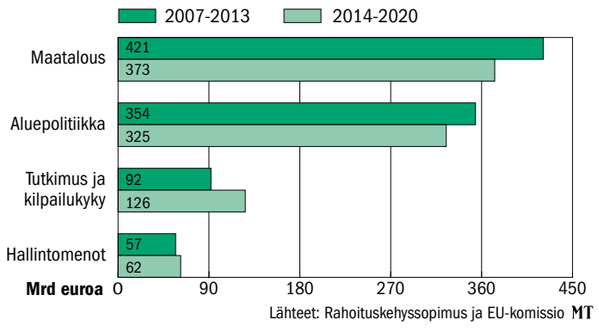

Lähteet: Rahoituskehyssopimus ja EU-komissio MT

MARKKU VUORIKARI

EU:n budjettiratkaisun seurauksena maatalouden tilatuki putoaa laskutavasta riippuen 10-20 euroa hehtaarilta. Vaikutus tuntuu eniten kasvinviljelytiloilla.

Marttila: Suomi pärjäsi EU:n budjettiväännössä

Hallitus vaihtoi neuvottelutaktiikkaa ja korosti vahvaa maaseuturahoitusta muutaman muun jäsenmaan kanssa. Se kannatti.

MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** on pääosin tyytyväinen EU-johtajien perjantaiseen rahoitusratkaisuun, vaikka tukimenetyksiltä ei vältytty.

Luvut tarkentuvat tällä viikolla, mutta suorista tuista leikattiin 20–40 miljoonaa euroa. Se on suoraa seurausta EU:n maatalousbudjetin pienentämisestä.

Marttilan mielestä Suomi vaihtoi neuvottelutaktiikkaa eikä mennyt Ranskan mukana, vaan korosti vahvaa maaseuturahoitusta muutaman muun pienen jäsenmaan kuten Itävallan tavoin. Se oli riskipeliä, mutta jälkikäteen katsottuna taktiikka onnistui.

Vahvaa maaseuturahoitusta ajaneet maat menestyivät neuvotteluissa paremmin kuin jäsenmaksujen palautuksia vaatineet. ”Suomi säilytti suhteellisen asemansa ja jopa pikkuisen paransi sitä.”

”Nyt ei ole turhan rutinan paikka. Suomi pysyy nettomaksajana, mistä päätettiin samalla, kun unioni laajeni itään.”

Tukien menetyksiltä ei vältytty ja hallituksen tulee lunastaa lupauksensa maatalouden kannattavuuden ylläpitämisestä maaliskuun kehysriihessä, Marttila muistuttaa.

Kehysratkaisu leikkaa karkeasti arvioiden 20 euroa suoria tukia hehtaaria kohti, mikä tuntuu suhteellisesti eniten kasvinviljelytiloilla.

Marttilan mukaan maaseuturahoitus saatiin säilymään lähes ennallaan, mitä tarkoittaa, että ympäristö-, lfa- ja eläinten hyvinvointituet jatkuvat ja ohjelmien valmistelua voidaan jatkaa. Etukäteen pelättiin, että maaseuturahoitusta karsitaan rankasti.

Ilman niin sanottua kirjekuorta ja 85 miljoonaa euroa olisi pitänyt luopua isosta osasta, esimerkiksi ympäristötuesta, Marttila toteaa.

”Raha ei kuitenkaan auta, jos kotimaassa jatkovalmistelu johtaa siihen, että jokaista tukieuroa kohti tulee euron edestä lisää kustannuksia.”

Paineita markkinoille

Marttilan mukaan EU-johtajat antoivat välillisesti vahvan viestin myös markkinoille, kun tukia leikattiin. Viljelijöiden osuutta ruokakorin hinnassa pitää kasvattaa ja ruuan hintaa nostaa, jotta viljelyn kannattavuudesta voidaan huolehtia.

Tukisummat ovat laskeneet tai pysyneet ennallaan viime vuosikymmenen alusta, jolloin niiden reaalinen arvo, ostovoima, on alentunut. Samalla viljelijöiden osuus ruuan kuluttajahinnasta on laskenut.

Ruokaketjussa osuuttaan kasvattaneiden odotetaan liikahtavan va paaehtoisesti, mutta jos niin ei käy, keinoja tasapuolisempaan jakoon löytyy. Päättäjien pinna alkaa loppua eikä vain Suomessa vaan koko unionin alueella.

Valtionpäämiehet linjasivat rahoituksen ohessa maatalouden viherryttämistä. Komission ajamalle velvoitekesannoinnille pistettiin tiukat raamit. Panokset on laitettava ruuan tuotantoon.

Se on uutta, sillä yleensä huippukokouksissa ei puututa näin vahvasti politiikan sisältöön, Marttila toteaa.

VEIKKO NIITTYMAA

KOMMENTTI

Ihan oikea torjuntavoitto

Suomen maatalouden EU-ratkaisuja on totuttu nimittämään vähän ivalliseen sävyyn ”torjuntavoitoiksi.”

Pääministeri **Jyrki Kataisen** (kok.) johdolla neuvoteltu budjetti on viljelijöiden kannalta kuitenkin oikeasti hyvä saavutus.

EU:n maatalousrahoja leikataan yli 11 prosenttia ja uudet jäsenmaat saavat entistä suuremman osan kakusta. Silti suomalaisviljelijöiden tuet pysyvät lähes entisellä tasollaan.

Parin kymmenen miljoonan pudotus on kaukana MTK:n maalailemista kauhukuvista.

Kataisen paketti kestää myös vertailun edeltäjiinsä.

Seitsemän vuotta sitten **Matti Vanhasen** (kesk.) vetämissä neuvotteluissa Suomen maatalous menetti noin 100 miljoonan euron EU-tuet.

Toisaalta **Paavo Lipponen** (sd.) toi Brysselin tuliaisina aikoinaan roppakaupalla lisärahaa. Ajat olivat kuitenkin toiset ja jäsenmaita paljon vähemmän.

Tulos osoittaa myös sen, että hallituksen vakuusvaatimukset ja tiukka linja eurotukipaketeissa eivät ole ainakaan heikentäneet Suomen asemaa EU-pöydissä.

NIKLAS HOLMBERG

Lihakunnassa uusinta-ottelu maanantaina

Lihakunnan ylimääräinen edustajiston kokous ratkoo maanantaina Kuopiossa, millä tavalla ja keiden johdolla lihantuottajien osuuskunnassa jatketaan. Edustajisto valitsee hallintoneuvoston, joka puolestaan valitsee hallituksen.

Hallintoneuvosto teki osuuskunnan hallitukseen remontin joulukuussa. Sen jälkeen määräluku edustajiston jäseniä vaati tammikuun alussa ylimääräistä kokousta. Siitä kuultuaan vastavalittu hallitus jätti eronpyynnön ja jättäytyi toimitushallitukseksi.

Ylimääräistä kokousta vaatineet perustelivat vaatimustaan tiedonsaannin ja keskustelun tarpeella, kun Maaseudun Tulevaisuus sitä tammikuussa kysyi.

Juuri se oli myös joulukuun päätösten tavoite, valtaosa hallintoneuvoston jäsenistä vastaa MT:n mielipidepalstalla tänään.

”Haluamme olla luomassa katkeamatonta viestiketjua ruohonjuuritasolta aina atria-laisiin yhtiöihin saakka.”

Kirjeen allekirjoittajina on hallintoneuvostosta 14 jäsentä puheenjohtaja **Ari Variksen** johdolla. Viisi hallintoneuvoston jäsentä ei ole mukana allekirjoittajissa.

Vaikka kukaan ei halua julkisesti puhua nimistä, niistäkin on syntyneessä valtataistelussa kyse.

Joulukuun remontissa hallituksen kuudesta jäsenestä vaihtui neljä. Paikkansa menettivät hallituksen puheenjohtaja **Timo Komulainen**, varapuheenjohtaja **Tomi Toivanen** sekä **Pekka Parikka**. Lisäksi **Tuomo Heikkilä** jäi pois sukupolvenvaihdoksen takia.

Tilalle nousivat **Juha Partanen** puheenjohtajaksi ja **Ari Pirkola** varapuheenjohtajaksi sekä hallituksen jäseniksi **Vuokko Leivonen** ja **Tuomo Mutanen**. Paikkansa säilyttivät vain hallituksen pohjoisimmat jäsenet **Veli Hyttinen** ja **Juho Tervonen**.

Päätöksen tehneen hallintoneuvoston jäsenistä ratkaisun takana seisovat tiukimmin Savon, Pohjois-Karjalan ja Keski-Suomen edustajat. Heistä kaikki ovat allekirjoittaneet 14 jäsenen kirjeen, mukaan luettuna hallitukseen joulukuussa valitut. Sen sijaan pohjoisessa osa edustajista pysyttelee sivussa, yhtenä hallituksen varapuheenjohtajaksi valittu Pirkola.

Lihakunta on lihantuottajien osuuskunta, joka toimii Itä- ja Pohjois-Suomessa. Se on toiseksi suurin lihatalo Atrian omistaja eteläpohjalaisen Itikka-osuuskunnan jälkeen.

HEIKKI VUORELA

UUTISTAUSTA

David vastaan Goljat

Kun EU-johtajat viikonloppuna tuuppivat toisiaan hymyssä suin ja onnellisen näköisinä, heillä oli siihen oikeasti aihetta. EU:n seitsemän vuoden rahoituskehys eli budjetti vuosille 2014–2020 oli syntynyt runsaan vuorokauden kovan puristuksen tuloksena, joskin vasta toisella yrittämällä.

Koska sovun syntymiseen oli saatava jokaisen jäsenmaan hyväksyntä, jokaisella päämiehellä on oikeus väittää, että tulos oli ainakin jossain määrän omaa ansiota.

Suuremmalla oikeudella he saattoivat nyt onnitella itseään ja toisiaan kuin ne, jotka pari kuukautta sitten kävivät EU:n nimissä pokkaamassa itselleen Nobelin rauhanpalkinnon – siihen saavutukseen ei heillä yhdelläkään ollut merkittävämpää henkilökohtaista ansiota.

Päämiehistä yksi tuli kokoukseen uhkauksia puhisten, mutta lähti kotiin muita maireammin hymyillen. Hän oli Britannian pääministeri **David Cameron**. Kokoukseen saapuessaan hän tykitti kovat ukaasit: EU:n menoja on leikattava, ja ellei niin tehdä, sopua ei synny.

Kun hän lähti, ihme oli tapahtunut. EU hyväksyi ensi kertaa historiassaan itselleen budjetin, jonka loppusumma oli edellistä pienempi.

Voittiko Cameron?

On vähän makuasia, kuinka paljon EU:n menoja leikattiin, vai leikattiinko lopulta lainkaan. Lopullinen hyväksyntä budjetille on nimittäin saatava Euroopan parlamentilta, joka on koko ajan vaatinut lisää rahaa.

Tuskin parlamentti kuitenkaan lähtee sopua purkamaan. Mutta oman puumerkkinsä parlamentti budjettiin kyllä varmasti liittää.

Sellainen voisi olla rahoituskehyksen välitarkastelu budjettikauden puolivälissä siinä tapauksessa, että EU:n talous on siihen mennessä palannut takaisin kohtuulliselle kasvu-uralle.

Viime viikon huippukokous oli ensimmäinen, johon Britannian pääministeri saapui sen jälkeen, kun hän oli tammikuun lopulla luvannut järjestää maassaan kansanäänestyksen EU:n jäsenyydestä vuoteen 2017 mennessä siinä tapauksessa, että hänen puolueensa voittaa vuoden 2015 parlamenttivaalit. Tuosta vaalista tulee kansanäänestyksen esivaali, koska konservatiivit lähtevät niihin ohjelmalla, joka sisältää ne muutosvaatimukset, joista he haluavat ennen kansanäänestystä EU:n kanssa neuvotella.

Cameronin puhe on taatusti luettu tarkkaan Euroopan pääkaupungeissa. Toisin kuin yleensä on ymmärretty, puhe on hyökkäyksen muotoon puettu hätähuuto poliitikolta, joka on tajunnut maansa joutuneen luisuun, jonka päässä on yksinäisyys, eristäytyminen ja talouden kuihtuminen.

Siksi yksikään EU-johtaja ei ole suoraan torjunut Cameronin neuvottelutarjousta.

Uhkaus vai tarjous?

Puheen avainkohta kuuluu: ”Eurooppalaisille kumppaneille sanon, niin turhautuneita kuin monet teistä epäilemättä olettekin Britannian asenteeseen: Yritetään yhdessä”.

Avunpyyntöä seuraa uskontunnustus: ”Niin kuin uskon, että Britannian pitää haluta pysyä Euroopassa, niin myös uskon, että Euroopan pitää haluta pitää Britannia joukossaan”.

Cameron tajuaa hyvin, että ellei käännettä tapahdu, Britannia ajautuu väistämättä eroon EU:sta.

Koska sen on kuitenkin varmistettava itselleen pääsy EU:n sisämarkkinoille, sen pitää anoa samanlaista asemaa kuin Norjalla on nyt: Sitouduttava maksamaan korkeita jäsenmaksuja ja luvattava noudattaa kaikkia EU:n direktiivejä, mutta ilman oikeutta osallistua niiden laatimiseen. Britannian kannalta tämä olisi huonoin mahdollinen vaihtoehto.

Cameronin todellinen vihollinen eivät todellisuudessa ole Brysselin kasvottomat byrokraatit, vaan hänen oman puolueensa oikealle laidalle pesiytyneet kiihkokansalliset populistit, jotka on sinne, vuosikausien määrätietoisella työllä, istuttanut mediamoguli **Rupert Murdochin** EU-vastainen sensaatiolehdistö.

Nyt kun Britannian oikeuslaitos on lähtenyt ristiretkelle Murdockin lehdistön toistuvia laittomuuksia vastaan, Cameron on päättänyt aloittaa kampanjan sen poliittisen vaikutuksen nujertamiseksi. Murdockin kaltaista Goljatia ei kaadeta helposti, mutta ei toista vaihtoehtoa jäänyt myöskään Raamatun Daavidille.

JARMO MÄKELÄ
on Yleisradion ulkomaantoimittaja.

Hallitus arvioi: Tuotanto kattaa sähkön kulutuksen 2020-luvulla

Suomi yltää omavaraisuuteen sähköntuotannossa 2020-luvulla, arvioi hallitus. Nykyisin oma tuotanto ei riitä kattamaan kulutusta talvella.

Omavaraisuuteen päästään, kun uudet ydinvoimalat käynnistyvät ja uusiutuvan sähkön tuotanto lisääntyy.

Hallitus ennustaa, että Suomi pääsee tavoitteeseensa uusiutuvan energian tuotannon lisäämisessä. Tavoitteena on 38 prosentin osuus loppukulutuksesta vuonna 2020.

Samaan aikaan öljyn osuuden pitäisi pienentyä merkittävästi.

Hallitus tuo päivitetyn energia- ja ilmastostrategiansa eduskunnan käsiteltäväksi lähiviikkoina.

STT

Osta kasvinsuojeluaineet ennakkohintaan Agrimarketin verkkokaupasta!
MAATALOUSALAN MONIPUOLISIN VERKKOKAUPPA
Armure® + Amistar® PACK
Moddus®
Acanto + Proline
TehoPakkaus
Muista tilata myös lehtilannoitteet!
Yli 2000,- tilauksiin rahti 0€!
agrimarket.fi
AGRI MARKET